`
ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ތާރީޚު: 28 މުޙައްރަމް 1442 – 16 ސެޕްޓެންބަރު 2020 ބުދަ
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2020
ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) އަށް
3 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
 ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު
ފޮނުއްވާނީ legalaffairs@po.gov.mv އަށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336211
މޯބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

2020 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓު މަހުގެ 31 ވި ހޯމަ ދުވަހު އޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ
33 ވަނަ ޖަލްސާއިން ފާސްކުރެއްވި ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) އަށް
3 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، 16 ސެޕްޓެންބަރު
28(2020 މުޙައްރަމް)1442 ވި ބުދަ ދުވަހު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަޞްދީޤު ކުރެއްވުމުން، މި ބިލު
ޤާނޫނަކަށްވެ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މިއަދު ޝާއިޢު ކުރެވިއްޖެއެވެ.

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2020
ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) އަށް
3 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) އަށް އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން.
1. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި މާއްދާ އިތުރުކުރުން.
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް 11-1. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއާ ޤާނޫނުއަސާސީންނާއި ޤާނޫނުން މަތިކޮށްފައިވާ
މިނިވަންކަމާއެކު
މަސްއޫލިއްޔަތު މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އޭނާ އަދާކުރަންވާނީ، ތަޢައްޞުބުން އެއްކިބާވެހުރެ،
އަދާކުރުން
މިނިވަންކަމާއެކުގައެވެ.
(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަކީ، އޭނާގެ މަޤާމުގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައާއި އޭނާގެ
ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒެއްގެ ދަށުގައިވާ މީހެއް ކަމުގައި
ވެގެންނުވާނެއެވެ.
(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަންވާނީ، އަދި ބާރުތައް
ބޭނުންކުރަންވާނީ، އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ޖެހިލުންވުމެއް ނެތި، ވަކި ފަރާތަކަށް
މަންފާއެއް ހޯދައިދިނުމެއް ނެތި، ބަންޑާރަނައިބު ކަނޑައަޅާ މައިގަނޑު ސިޔާސަތުތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
2. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)11(ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
12. (ހ))11(ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބަށް
ބުރޫއަރާފާނެފަދަ ނުވަތަ މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން.
3

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
3. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)12(ވަނަ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ނަންބަރުތައް އިތުރުކުރުން.
12. (ހ))13(ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ޤާނޫނުން ލިބިދޭ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ނުރަނގަޅު
ނިޔަތެއްގައި ވަކިފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ބޭނުމުގައި ބޭނުންނުކުރުން
ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފު ޢަމަލެއް ކުރުމަށް ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން
ނަމަވެސް މަޤާމުގެ ބޭނުން ނުކުރުން؛
(14) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގެ ޤަދަރަށް އުނިކަމެއް އަތުވެދާނެ އެއްވެސް
ކަމެއް، އެއްވެސް ވަގުތެއްގައި ނުކުރުން؛
(15) ކަނޑައެޅިގެން ވަކި މީހަކަށް ގެއްލުން ދިނުމުގެ ނިޔަތުގައި ނުވަތަ އޭނާގެ
އަބުރު ނަގާލުމުގެ ނިޔަތުގައި ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ނަމަވެސް
މަޤާމުގެ ބޭނުންކޮށްގެން ކަމެއް ނުކުރުން؛
(16) ޢާންމު އުސޫލަކުން ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ލިބެންއޮތް ހަދިޔާއެއް ނުވަތަ އެހީއެއް
ނުވަތަ މަންފާއެއް ނުވަތަ މެހެމާންދާރީއެއް ފިޔަވައި އެނޫން ހަދިޔާއެއް، ނުވަތަ
އެހީއެއް، ނުވަތަ މަންފާއެއް ނުވަތަ މެހެމާންދާރީއެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން
ނުހޯދުން.
4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
12. (ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުގެ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި،
މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ސުލޫކީ ހަމަތަކުގެ އެންމެމަތީ މިންގަނޑުގައި ހިފަހައްޓައި،
އެހެން މީހުންނަށްވެސް އެ ހަމަތަކަށް ތަބާވާކަން އެނގޭ މިންވަރަށް، ހުރިހާ
ޙާލަތެއްގައިވެސް އެ ހަމަތަކަށް ތަބާވާންވާނެއެވެ.
5. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ދެ އަކުރު އިތުރުކުރުން.
12. (ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސުލޫކީ ހަމަތަކަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ތަބާވުން
އެ އަކުރުގެ ދަށުން ލާޒިމުކުރާ ފަދައިން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ
މުވައްޒަފުންވެސް އެ ސުލޫކީ ހަމަތަކަށް ތަބާވާކަން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް
ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ރ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ފަރުދީ ހައިސިއްޔަތުންނާއި މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މިނިވަންކަމާއި، އަބުރުވެރިކަމާއި، ހަމަހަމަކަމާއި
އަޚްލާޤީ އަދި ސުލޫކީ މިންގަނޑުތައް ހިފަހައްޓަންވާނެއެވެ.
6. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި މާއްދާތައް އިތުރުކުރުން.
ޒިންމާ އަދާކުރުމުގައި 12-1. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުގެ ޒިންމާތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި
ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ހަމަތައް
އަންނަނިވި ހަމަތައް ހިފަހައްޓަންވާނެއެވެ.
(1) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި އެންމެހައި ޤާނޫނުތަކަށް
ތަބާވެ، އެ ޤާނޫނުތަކަށް އިޙްތިރާމްކުރުމާއި، އެ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހުއްދަ
އަމުރެއް ކުރާ ފަރާތެއްގެ އަމުރަށް ރަސްމީ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި
ތަބާވަމުންދިއުން؛
(2) ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން ނަގަހައްޓައި، ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން
ރައްކާތެރިކުރުން؛
(3) ޒާތީ އެއްވެސް ތަޢައްޞުބަކާ ނުލައި، އަދި ހަމައެކަނި ކުރިމަތީގައިވާ ހެކީގެ
މައްޗަށް ނިންމުންތައް ނިންމުމާއި، އެކަން ކުރުމުގައި ތިމާގެ މަސައްކަތަށާއި
ތިމާގެ ވާޖިބަށް އިޚްލާޞްތެރިވުމާއި އިންޞާފުވެރިވުމާއި، ފަރުވާތެރިވުން؛
(4) ރަސްމީ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި އެހެން މީހުންނާ މުޢާމަލާތް
ކުރުމުގައާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތްތަކާ މުޢާމަލާތް ކުރުމުގައި،
އިޙްތިރާމާއެކު މުޢާމަލާތްކުރުން؛
(5) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިދޭ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު، ނުރަނގަޅު
ނިޔަތެއްގައި ވަކިފަރާތަކަށް ފައިދާއެއް ހޯދައިދިނުމަށް ނުވަތަ ގެއްލުމެއް
ދިނުމުގެ ބޭނުމުގައި ބޭނުންނުކުރުމާއި، ޤާނޫނުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިދޭ އިޚްތިޔާރު ޞައްޙަގޮތުގައި
ބޭނުންކުރުމާއި، އެ އިޚްތިޔާރު ބޭނުންކުރުމުގައި އެހެން މީހުންގެ
ޙައްޤުތަކަށާއި ވާޖިބުތަކަށާއި މަޞްލަޙަތުތަކަށް އިޙްތިރާމްކުރުން؛
(6) މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގެ 16 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ
ޙާލަތުގައި ފިޔަވައި، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ އެހީއާއި ޢިނާޔަތާއި
5

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މެހެމާންދާރީއާއި ހަދިޔާ، ސީދާގޮތުގައި ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުގައި ނަމަވެސް
ނުހޯދުން؛
(7) ތިމާއަށް ވަކި މީހަކު ނުވަތަ ވަކި ފަރާތަކުން ކޮށްދީފައިވާ ކަމެއްގެ
މުޤާބިލުގައި، އެހެން ކަމެއް ތިމާ ކޮށްދޭންޖެހުން ލާޒިމުވާ ޙާލަތަށް
ތިމާ ނުގެންދިއުން؛
(8) މަޤާމުގައި ދެމިހުންނައިރު އަދި މަޤާމުން ވަކިވުމަށްފަހުގައިވެސް،
ތިމާގެ މަޤާމު އަދާކުރުމުގައި ތިމާއަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި،
މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ލިބިފައިވާ، ސިއްރު ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތައް
ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން؛
(9) ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޞައްޙަގޮތުގައި އެހެން ފަރާތަކަށް ހާމަކުރަންޖެހޭ
މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމާއި، އެ މަޢުލޫމާތު އަންގަންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް އެންގުމާއި،
ރަސްމީ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި ޞައްޙަ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުމާއި،
ނުރަނގަޅު ނުވަތަ ދޮގު މަޢުލޫމާތާއި ޙަޤީޤަތް އޮޅޭގޮތަށް މަޢުލޫމާތު
ހާމަނުކުރުން؛
(10) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މަސައްކަތަށް މީހުން
އިޚްތިޔާރުކުރުމުގައާއި މީހުން ޢައްޔަންކުރުމުގައި އެންމެ އަސާސީ ރުކުނަކީ
މަސައްކަތަށް އެކަށޭނަ ޤާބިލުކަމާއި ތަޢުލީމީ ފެންވަރު ހުރުން ކަމުގައި
ބެލުމާއި، ވަޒީފާ ދިނުމާއި ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި މުވައްޒަފުންނާގުޅޭ
އެހެނިހެން ކަންކަމުގައި ބަލަންޖެހޭ މައިގަނޑު މިންގަނޑަކީ
ތަޢުލީމީގޮތުންނާއި އަޚްލާޤީގޮތުންނާއި މަސައްކަތުގެގޮތުން އެކަށޭނަ
ބަޔަކަށްވުން ކަމުގައި ބެލުން؛
(11) ސިޔާސީ ބަހުސްތަކުގައި ބައިވެރިނުވުމާއި، ސިޔާސީ މަޤްޞަދެއް
ޙާޞިލްކުރުމަށް ވަޒީފާ ބޭނުންނުކުރުމާއި، ސިޔާސީ ޙަރަކާތްތަކަށް
ތާއީދުކުރަނީކަން ނުވަތަ ދެކޮޅުހަދަނީކަން ދޭހަވާފަދަ ކަމެއް ނުކުރުމާއި،
ސިޔާސީ ނުފޫޒަށް ތިމާ ލެނބޭކަން ދޭހަވާ ފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން؛
(12) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުން ކޮރަޕްޝަންގެ ޢަމަލުތަކަށް
ހުށަހެޅިދާނެ ޙާލަތްތައް އަބަދުމެ ވަޒަންކުރަމުން ދިއުމާއި، ކޮރަޕްޝަނަށް
6

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މަގުފަހިނުވާނެ ގޮތުގެމަތިން އެފަރާތްތަކުގެ ޢަމަލުތައް ހުންނާނެގޮތަށް،
އެ މީހުންގެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤާއި
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ އިދާރީ އުސޫލުތައް
ބައްޓަންކުރަމުންދިއުން؛
(13) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުން ކޮރަޕްޝަންގެ ޢަމަލުތަކުން
ދުރުކުރުމަށްޓަކައި ހިންގަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ހިންގުމާއި، އެ މީހުންނަށް
ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދިނުމާއި، ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމުން ސަލާމަތްވެ
ތިބޭކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން އެ މީހުންގެ މާލީ ޙާލަތަށް ސަމާލުވެ
ތިބުމާއި، ކޮރަޕްޝަނުން ރައްކާތެރިވެގެންވާ ނަމޫނާއެއް މުވައްޒަފުންނަށް
ދެއްކުން.
(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ނުވަތަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކަށް
ކަމުގައިވީނަމަވެސް، ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ވަކިކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކޮށް
ދޫކޮށްލުމަށް އަންގާނަމަ ނުވަތަ ބާރުއަޅާނަމަ ނުވަތަ މަޖުބޫރުކުރުވާނަމަ، ނުވަތަ
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ނުވަތަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުގެ
މަސައްކަތް ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ހުރަސްއެޅޭފަދަ ނުރަނގަޅު
ނުފޫޒެއް ފޯރުވާނަމަ، ލަސްނުކޮށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށާއި، ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހަށް އެކަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޒިންމާތަކަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލާއި
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެވެސް ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު
އެއް އަސާސް ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ. އެއީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްގައި އެއިން ކަމެއް
ހިމެނިފައިނުވި ނަމަވެސްމެއެވެ. އަދި، އެއިން ކަމަކާ ޚިލާފުވުމަކީ، އެ މީހަކާމެދު
ތައުދީބީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ޙާލަތެއް އުފަންވުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
އިތުރު ވަޒީފާ 12-2. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އާމްދަނީއެއް ލިބޭ އިތުރު ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށް، ނުވަތަ
އަދާނުކުރުމާއި
މަޤާމެއް ފުރައިގެން ނުވާނެއެވެ. ނުވަތަ އާމްދަނީއެއް ލިބޭފަދަ އެހެން އެއްވެސް
މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާ
މަސައްކަތެއް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.
ވިޔަފާރި ނުކުރުން
7

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އޭނާއަށް އެއްވެސް ފައިދާއެއް ނުވަތަ މަންފާއެއް
ލިބޭގޮތުން، ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ފައިދާއެއް ނުވަތަ މަންފާއެއް ހޯދައިދިނުމުގެ
ގޮތުން، ނުވަތަ ހިލޭ ސާބަހަށް ކަމުގައިވިޔަސް އަމިއްލަ ފަރާތްތަކަށް
ޤާނޫނީ ޚިދުމަތްދީގެން ނުވާނެއެވެ.
(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ވިޔަފާރިއެއް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ. އަދި
ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ދައުލަތުގެ މުދަލާއި
ބިން ގަނެ ނުވަތަ ކުއްޔަށް ހިފައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ދައުލަތާއި އެހެން އެއްވެސް
ފަރާތަކާ ދެމެދު ކުރެވޭ މުޢާމަލާތެއްގައި ސީދާގޮތުންވިޔަސް ނުވަތަ
ނުސީދާގޮތުންވިޔަސް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މާލީ އެއްވެސް މަޞްލަޙަތެއް
ބާއްވައިގެންނުވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިއްސާ ވިއްކާ ޕަބްލިކް
ކުންފުންޏެއްގެ ސިގްނިފިކަންޓް ޝެއަރހޯލްޑަރެއް ކަމުގައިނުވާ ގޮތުން، އެފަދަ
ކުންފުންޏެއްގެ ހިއްސާ މިލްކުކުރުމަކީ، މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ވިޔަފާރިކުރުން
ކަމުގައެއް ނުބެލެވޭނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ދިވެހިރާއްޖޭގައި
"
ހިއްސާ ވިއްކާ ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއްގެ ސިގްނިފިކަންޓް ޝެއަރހޯލްޑަރެއް ކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިއެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިއްސާ ވިއްކާ ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއްގެ
ހިއްސާގެ ރައުސުލްމާލުގެ 5% (ފަހެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ
ހިއްސާގެ މައްޗަށް ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ބާރު ފޯރުވޭ މަޤާމެއްގައި
ހުރި ހިއްސާދާރަކަށެވެ.
(ބ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން މެނުވީ، ދައުލަތުގެ އެހެން އެއްވެސް
ކޮމިޝަނެއްގައި، ނުވަތަ ކައުންސިލެއްގައި، ނުވަތަ މަޖިލީހެއްގައި، ނުވަތަ
ކޮމިޓީއެއްގައި، ނުވަތަ ބޯޑެއްގައި، ނުވަތަ އެނޫންވެސް ތަނެއްގައި،
އުޖޫރައަކަށްވިޔަސް ނުވަތަ އުޖޫރައަކާ ނުލައި ނަމަވެސް، ބައިވެރިވެގެންނުވާނެއެވެ.
(ޅ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޮންސަލްޓަންޓެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް
މަސައްކަތްކޮށްދީގެންނުވާނެއެވެ.
(ކ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތާ ފުށުއަރާފާނެ ބާވަތުގެ
މަދަނީ ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރަކަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވެގެންނުވާނެއެވެ.
8

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(އ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ނަމުގައި އޮތް
ގޯއްޗެއް ނުވަތަ ގެއެއް ނުވަތަ މުދަލެއް، ބާޒާރުގައި އެފަދަ ގޯއްޗެއް ނުވަތަ ގެއެއް
ނުވަތަ މުދަލެއްގެ އަގު ޢާންމުކޮށް ހުރި އަގަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަގަކަށް ވިއްކާލުމާއި،
އެފަދަ ގޯއްޗެއް ނުވަތަ ގެއެއް ނުވަތަ މުދަލެއް ބާޒާރުގައި ޢާންމުކޮށް ކުއްޔަށްދީއުޅޭ
އަގަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަގެއްގައި ކުއްޔަށްދީގެން އާމްދަނީ ހޯދުން، މި މާއްދާގެ
(ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިއާއި މަސައްކަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނިގެން ނުވެއެވެ.
(ވ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްކަމުން ވަކިވުމަށްފަހު، ފުރަތަމަ ހިނގާ 12 (ބާރަ)
މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތު ފާއިތުވަންދެން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން
އޭނާ އަދާކުރި މަޞްލަޙަތާ ފުށުއަރާ ވަޒީފާއެއް ނުވަތަ މަސައްކަތެއް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ
ޖެނެރަލް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.
މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާ 12-3. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަދާކުރަންޖެހޭ ރަސްމީ ވާޖިބާއި އޭނާގެ މަޞްލަޙަތާ ދެމެދު
މައްސަލަތަކުން
އެއްވެސް ފުށުއެރުމެއް އުފެދުމަކަށް ފުރުޞަތުދީގެން ނުވާނެއެވެ.
ދުރުހެލިވުން
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއެރުންކަމަށް
ބުނެފައިއެވާ އުސޫލުގައި، އޭނާ އިނދެގެންއުޅޭ މީހާއާއި، އޭނާގެ ދަރިންނާއި،
އޭނާ ސީދާ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ އެހެން މީހުންގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއެރުމަކީވެސް،
އެފަރާތުގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއެރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ބެލުމުގައި،
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާފާނެ ފަދަ ޙާލަތެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ،
ނުވަތަ ދިމާވެދާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެކަން ބަޔާންކުރުމަށްފަހު، އެ މައްސަލައެއް
ބެލުމުން ތަނާޒުލުވާންވާނެއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައެއް ބެލުމުގައި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް
އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައެއް
ނިންމުމުގައި އޭގެ ފަހުން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ބައިވެރިވެގެންނުވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ އުސޫލުތައް، ކަމާގުޅޭ
ނިސްބަތަށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ މައްޗަށްވެސް
ހިނގާނެއެވެ.
9

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ އުސޫލަކާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ
ޖެނެރަލް ޚިލާފުވުމަކީ، އޭނާ މަޤާމުގައި ހުރެ ކުރުން އެކަށީގެންނުވާ ކަމެއް
ކުރީކަމުގައި ބަލައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިކުރެވިދާނެ ޙާލަތެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ އުސޫލަކާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ
ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކު ޚިލާފުވުމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި
ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އޭނާ މަޤާމުގައި
ހުރެ ކުރުން އެކަށީގެންނުވާ ކަމެއް ކުރީކަމަށް ބަލައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިކުރެވިދާނެ
ޙާލަތެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
ސިޔާސަތުތައް 12-4. މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާއި 12-1 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންވެގެންވާ ހަމަތައް
އެކަށައެޅުން
އޭގެ އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ސިޔާސަތުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި
ތަމްރީނުތަކާއި ހަމަތަކާގުޅޭ ތަފްޞީލުތައް މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން
6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އެކުލަވާލައި
ތަންފީޛުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ހަމަތަކަށް ޢަމަލުކުރުމުގައި ކުރުން ހުއްދަވެގެންވަނީ
ކޮން ކަމެއްކަން ނުވަތަ މަނާވެގެންވަނީ ކޮން ކަމެއްކަން އެނގޭނެ މިންވަރަށް އެ ހަމަތައް
ތަފްޞީލުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
ސުލޫކީ ހަމަތަކާ 12-5. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ސުލޫކީ ހަމަތަކުގެ ތެރެއިން ހަމައަކާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ
ޚިލާފުވުން
ޖެނެރަލް ޚިލާފުވުމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި
އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އޭނާ މަޤާމުގައި ހުރެ ކުރުން އެކަށީގެންނުވާ
ކަމެއް ކުރީކަމަށް ބަލައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިކުރެވިދާނެ ޙާލަތެއް އުފަންވީ ކަމުގައި
ބެލެވޭނެއެވެ.
(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކުރި ކަމަކުން، އޭނާގެ މައްޗަށް
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފިޔަވަޅު އެޅިކަމުގައިވީނަމަވެސް ، އެކަމަކީ،
އެ ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކުރި ކަންތަކުގައި ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ޢަމަލު ހިމެނިގެންވާ
ކަމެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އޭނާގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ކުރުމަށް
އޮތް ހުރަހެއް ނޫނެވެ.
10

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މާލީ ހިސާބު ހުށަހެޅުން 12-6. (ހ) އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ނުވަތަ އެފަދަ
ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އެހެންގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރަމުން އައިކަމުގައިވީނަމަވެސް، މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މާލީ ހިސާބު ހުށަހެޅުމުގައި
ޢަމަލުކުރާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްކަމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މީހާ، އޭނާގެ މަޤާމާ ޙަވާލުވިއިރު،
އޭނާއަށް ލިބިފައިވާ އާމްދަނީއާއި އޭނާގެ ނަމުގައި ހުރި މުދަލާއި އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ
ދަރަނީގެ ޒިންމާ އެނގޭނެ މާލީ ހިސާބު، އެ މަޤާމާ އޭނާ ޙަވާލުވާތާ
3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މާލީ ހިސާބު ހުށަހެޅުމުގެ
އިތުރަށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމާ ޙަވާލުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ކޮންމެ
އަހަރެއްގެ މާލީ ހިސާބު އެ އަހަރެއް ނިމޭތާ 90 (ނުވަދިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަމުން ގެންދަންވާނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އަހަރު
ކަމަށް މާނަކޮށްފައިއެވަނީ، އެ މީހަކު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމާ ޙަވާލުވާ
ތާރީޚުން ފެށިގެން 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚަށެވެ.
(ރ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މަޤާމުން ވަކިވުމަށްފަހު ނުވަތަ އިސްތިޢުފާ ދިނުމަށްފަހު
ހިނގާ ފުރަތަމަ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިވިއިރު
އޭނާއަށް ލިބިފައިވާ އާމްދަނީއާއި އާމްދަނީ ލިބޭ ގޮތްތަކާއި އޭނާގެ ނަމުގައި ހުރި
މުދަލާއި އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނީގެ ޒިންމާ އެނގޭނެ މާލީ ހިސާބު އޮޑިޓަރ
ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ)، އަދި (ރ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ
މާލީ ހިސާބު ހުށަހަޅާއިރު، އޭނާ އިނދެގެންއުޅޭ މީހާއާއި، 18 (އަށާރަ) އަހަރު
ނުފުރޭ ދަރިންގެ މާލީ ހިސާބުވެސް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ)، (ރ)، އަދި (ބ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅުން ލާޒިމުކުރާ
މާލީ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރާނީ، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ
ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ނަމޫނާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
11

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 191 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ކ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅާ ބަޔާނުގައި މައްސަލައެ އްވާ ކަމަށް
އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ މައްސަލައެއް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ސުލޫކީ ހަމަތަކާ 12-7. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކު މި ޤާނޫނުގެ 12-1 ވަނަ މާއްދާގެ
މުވައްޒަފުން ޚިލާފުވުން
(ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސުލޫކީ ހަމައަކާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެ ޚިލާފުވި މިންވަރެއްގެ
ކުޑަބޮޑު މިނަށް ބަލައި، އެ މުވައްޒަފަކާމެދު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ
މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ
މުވައްޒަފުން ސުލޫކާ ޚިލާފުވެގެން އެ މުވައްޒަފުންނާމެދު އެޅޭނެ ފިޔަވަޅުތައް،
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ
ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކު ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކުރިކަމަކީ،
އޭގައި ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ޢަމަލު ހިމެނިގެންވާ ކަމެއް ކަމުގައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ
(ހ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ، އޭނާގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ކުރުމަށް އޮތް
ހުރަހެއް ނޫނެވެ.
7. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން
ފެށިގެންނެވެ.
____
12